

Пінсумки антикорупційної діяльності верховної ради VII скликання: боротьба чи імітація?

В две колонки

Жодна політична сила протягом каденції Верховної Ради України не дотримувалася своєї передвиборної програми в контексті боротьби з корупцією. Незважаючи на прийняття деяких важливих антикорупційних законопроектів, ще 17 важливих антикорупційних ініціатив «підвисли» у ВРУ і не виносяться на голосування. При цьому щонайменше 12 законів, внесених у ВРУ, мали виразну корупційну складову.

Таких висновків дійшли учасники прес-конференції «Підсумки антикорупційної діяльності Верховної Ради VII скликання: боротьба чи імітація?», яку 10 вересня у приміщенні інформгентства УНІАН провели експерти Центру політичних студій та аналітики спільно з народним депутатом Олегом Медуницею.

Експерт Центру, голова експертної ради при Комітеті ВРУ з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією Віктор Таран представив результати дослідження «Підсумки антикорупційної діяльності Верховної Ради VII скликання». Відповідно до дослідження чотири з п'яти партій, що пройшли до ВРУ 2012 року, мали обіцянки, пов'язані з боротьбою із корупцією. Проте жодна з партій не спромоглася бодай на третину виконати обіцяне. Так, ВО «Батьківщина» із семи обіцянок виконала одну повністю і одну частково, УДАР — частково одну із семи, ВО «Свобода» — частково одну з п'яти, КПУ — жодної (усього було шість обіцянок). Партія регіонів обіцянок боротьби з корупцією у програмі не мала.

«Результативність антикорупційної діяльності Ради до 2014 року я б оцінив на трійку, після революції — на слабку четвірку, — заявив Віктор Таран. — Хоча деякі вимоги Майдану у сфері боротьби з корупцією і були прийняті, у цілому депутати аж не поспішали відрізати себе та своїх однопартійців від корупційних «годівничок». Якщо парламент наступного скликання не буде активнішим у справі протидії корупції, на економіку країни чекатиме колапс уже наступного року».

Усього за два роки ВРУ прийняла більше десятка важливих антикорупційних законів. Закони, прийняті до 2014 року, стосувалися переважно приведення українського законодавства у відповідність до вимог Європейської комісії. Після Революції Гідності було прийнято ще 5 важливих антикорупційних законопроектів. Проте нерозглянутими лишаються 17 ініціатив щодо боротьби з корупцією, зокрема такі критично важливі закони, як «Про національне бюро антикорупційних розслідувань», «Про відкритість використання публічних коштів», Антикорупційна стратегія на 2014–2017 роки тощо.

Натомість у законопроектах ВРУ часто зустрічалися неприховані корупційні схеми. Так,

експертами Центру політичних студій та аналітики було виявлено 12 законопроектів, що містили ознаки корупції. Шість з них були подані Кабінетом міністрів Миколи Азарова, три — депутатами від фракції Партії регіонів, по одному — від ВО «Батьківщина», а також спільних ініціатив ПР та «Свободи» і ПР та «Батьківщини».

Народний депутат Олег Медуниця також надав власну оцінку діяльності Верховної Ради. Він відзначив прогрес з прийняттям антикорупційних актів після Революції Гідності. За його словами, Верховній Раді вдалося прийняти закони про люстрацію суддів, зробити більш прозорою процедуру проведення державних закупівель та полегшити доступ до інформації. Ці ініціативи є однозначно позитивними.

«На жаль, поки що не прийняті закони про повну люстрацію, про Національне бюро антикорупційних розслідувань. Триває розгляд і законопроекту «Про відкритість публічних коштів», співавтором якого я є, — заявив Олег Медуниця. — Реальні антикорупційні реформи зможе провести вже новообрана Рада, а не діючий парламент, значну частину якого становлять «регіонали» — колишні і діючі».

Експерт Центру політичних студій та аналітики Володимир Тарнай розповів про найважливіші антикорупційні ініціативи, які наразі зареєстровані у ВРУ та потребують ухвалення. Зокрема, він детально розповів про законопроект № 2012а «Про відкритість використання публічних коштів», який чекає на голосування в другому читанні.

Закон передбачає створення он-лайн платформи, на якій буде відображена вся інформація про те, як розпоряджаються публічними коштами в Україні, починаючи від держбюджету та бюджетів міст і закінчуючи витратами комунальних підприємств.

Дані, опубліковані на сайті, будуть достатньо конкретизовані: від інформації про замовника, ціни та вартості товарів та послуг до витрат на відрядження. Якщо зараз дізнатися ці цифри складно, а іноді — неможливо, то разом з прийняттям закону ситуація зміниться кардинально: уже самі державні установи та підприємства будуть власноруч публікувати всю інформацію про витрати коштів он-лайн.

«З будь-якої точки планети ви зможете безкоштовно і в зручний спосіб прослідкувати, яким чином були витрачені кошти, виділені державою, будь то ремонт доріг на вашій вулиці чи будівництво дитячого садочка у далекому карпатському селі. І якщо кошти були витрачені не за цільовим призначенням або явно розкрадені — це теж буде відображено», — заявив Володимир Тарнай.